Voorzitter,

Dit is de eerste begrotingsbehandeling van dit college en deze raadsperiode. Een mooi moment om met elkaar in debat te gaan over de financiële koers van onze stad.

En daar zitten mooie dingen tussen. Zo stijgen de gemeentelijke heffingen uitsluitend met de inflatiecorrectie van 2,1%. Dat verdient een compliment. De lasten voor Gouwenaars zijn al hoog genoeg.

En voorzitter, als je PRO kunt aanwakkeren om te besparen, word ik daar natuurlijk ontzettend gelukkig van. Maar de vraag is: waarop besparen we en waaraan geven we het geld uit?

Bij het doornemen van de begroting liepen we tegen een belangrijk probleem aan: concrete doelstellingen en beoogde resultaten ontbreken grotendeels. We zien bedragen en beleidsthema's, maar onvoldoende wat het college daadwerkelijk wil bereiken.

Dat maakt het voor ons als gemeenteraad lastig om onze kaderstellende en controlerende rol uit te voeren. De begroting is sluitend, prima. Maar is zij ook concreet? Nee. We missen inzicht in de gemaakte keuzes, de resultaten en de verantwoording van de raadsbesluiten die tot 9 juli zijn meegenomen.

Daarom dienen wij een motie in om de informatievoorziening binnen de P&C-cyclus te verbeteren. Wij willen per taakveld inzicht in de doelstellingen, beschikbare middelen en beoogde resultaten. Ook willen we onderscheid tussen wettelijke verplichtingen en eigen politieke ambities.

Want voorzitter, we moeten niet alleen weten hoeveel geld we uitgeven, maar vooral waaraan en met welk resultaat.

Margaret Thatcher zei ooit: 'There is no such thing as public money; there is only taxpayers' money.' Achter iedere euro die wij uitgeven, staat een inwoner of ondernemer die daarvoor heeft gewerkt en belasting heeft betaald. Dat vraagt om transparantie en verantwoordelijkheid.

Voorzitter,

De hondenbelasting levert circa € 310.000 op. Een relatief beperkt bedrag binnen de begroting. Bovendien gaan deze inkomsten naar de algemene middelen en niet rechtstreeks naar voorzieningen voor hondenbezitters.

JA21 wil iets terugdoen voor onze inwoners. In plaats van lastenverzwaring willen wij de lasten verlagen. Daarom dienen wij een amendement in om de hondenbelasting per 1 januari 2027 structureel af te schaffen.

Voorzitter,

Met onze motie over Small Modular Reactors stellen wij voor om een subsidie beschikbaar te stellen voor onderzoek naar mogelijke locaties voor SMR's.

De toenemende elektrificering en de druk op het elektriciteitsnet vragen om een stabiele energievoorziening. SMR's kunnen hier mogelijk aan bijdragen, met een vermogen van circa 250 tot 500 megawatt of meer per reactor.

Het is verstandig om samen met de regio de mogelijkheden en haalbaarheid te onderzoeken. Dat betekent niet dat er morgen een SMR wordt geplaatst, maar dat we voorbereid zijn op toekomstige ontwikkelingen.

Voorzitter,

Het elektriciteitsnet staat onder grote druk. Er is nauwelijks ruimte voor nieuwe aansluitingen. Ondernemers die al in elektrische voertuigen hebben geïnvesteerd, lopen tegen problemen aan bij het realiseren van nieuwe laadvoorzieningen.

Ook woningbouw kan hierdoor vertraging oplopen. Nieuwe woningen moeten mogelijk tot 2028 of langer wachten op een aansluiting. De verzwaring van het elektriciteitsnet in Gouda wordt bovendien pas rond 2032 verwacht.

Daarom pleiten wij ervoor de zero-emissiezone af te schaffen totdat het elektriciteitsnet voldoende is verzwaard. Eerst moet de infrastructuur op orde zijn, voordat we inwoners en ondernemers verplichtingen opleggen die zij niet kunnen waarmaken.

Tot slot, voorzitter.

De denker Alexis de Tocqueville zag al in de negentiende eeuw dat een sterke samenleving niet afhankelijk moet zijn van een overheid die alles organiseert. Juist de kracht van burgers, ondernemers en lokale gemeenschappen maakt een samenleving sterk.

Gouda wordt niet gemaakt door beleidsnota's op het gemeentehuis, maar door inwoners die zich inzetten voor hun buurt, ondernemers die werkgelegenheid creëren en verenigingen die onze samenleving verbinden.

Laten we onze kip met de gouden eieren niet slachten, zoals de Belgische premier Bart de Wever ooit zei.

De gemeente moet die kracht ondersteunen, niet overnemen.

En voorzitter, dat is het Gouda waar JA21 zich voor wil inzetten.